

Corruptie en corruptiebestrijding in Suriname

CORRUPTIE EN CORRUPTIEBESTRIJDING IN SURINAME

dr. mr. drs. A.R. Haakmat

Iustitia
Scripta

CORRUPTIE EN CORRUPTIEBESTRIJDING IN SURINAME

© 2022 Iustitia Scripta mede namens de auteur

Omslagontwerp: Ronald Koopmans

ISBN: 978-90-832475-5-7

NUR-code: 824

Behoudens de krachtens het (internationale) auteursrecht toegelaten uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden veeveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, en evenmin in een gedigitaliseerde gegevensverzameling – al dan niet online – worden opgeslagen of toegankelijk gemaakt, zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende(n).

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, *Stb.* 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht: www.reprorecht.nl.

Aan de totstandkoming van deze uitgave is de uiterste zorg besteed. Desondanks kan de afwezigheid van eventuele zet- en/of drukfouten, dan wel onnauwkeurigheden en/of onvolkomenheden, niet worden gegarandeerd. De auteursrechthebbende aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor de gevolgen van eventuele zet- en/of drukfouten, dan wel onnauwkeurigheden en/of onvolkomenheden.

Deze publicatie is verzorgd door Iustitia Scripta: een imprint van PMJFFrissen.com ten tijde van de totstandkoming gevestigd te Best. Voor informatie over de activiteiten van de auteursrechthebbende ga naar: www.iustitiascripta.com.

Inhoudsopgave

Voorwoord	1
1. Ter inleiding	5
1.1 Bestuderen van corruptie, een eerste methodologisch probleem	6
1.2 Persstemmen, etc	7
1.3 Suriname, Nederland: verstandhouding en onderscheid	11
1.4 Onderzoeksvragen	12
1.5 Methoden van onderzoek	13
1.6 Enkele conceptuele verduidelijkingen	14
1.7 Corruptie – algemeen	16
1.8 Corruptie en Mensenrechten	21
1.9 Suriname, een corrupte maatschappij?	23
1.10 De bestrijding van corruptie	26
2. Suriname, staatkundige analyse in hoofdlijnen	
2.1 Inleiding	29
2.2 De periode 1667-1863/1873: wingewest, eigendomstwisten en slavernij	29
2.3 De periode 1873-1942 De kolonisatie van de kolonie	32
2.4 De periode 1943-1975 Op weg naar staatkundige onafhankelijkheid	35
2.5 Kolonialisme, persoonlijkheidsvorming en corruptie	38
3. Op zoek naar de wortels van corruptie in Suriname	
3.1 Inleiding	41
3.2 Het plantagesysteem	42
3.3 Het verschijnsel tjoekoe	45
3.4 Cornelis van Aersen van Sommelsdijck, de eerste corruptiebestrijder in Suriname	47
3.5 De moreel-zedelijke kwaliteit van de plantocratie	51
3.6 De kolonisatie periode 1874-1954	55
3.7 Van kolonie tot Koninkrijksdeel 1940-1954	56
3.8 Politieke partijvorming	58
3.9 De periode 1954-1975: nieuwe vormen van corruptie. Suriname, Neo-kolonie in rijksverband?	59
3.10 Corruptie in Suriname: homegrown of geïmporteerd?	65
3.11 Van overvloed naar schaarste. Het ontstaan van de 'landhonger'	66
3.12 Corruptie, moreel-zedelijk en opleiding van de eerste bestuurders in Suriname	69

4.	Een beknopte politiek-staatkundige analyse van de periode 1980-2020. Van machtsgreep tot herstel van de (geschonden) rechtsorde	
4.1	Inleiding	71
4.2	De Vier Vernieuwingen	73
4.3	De geschonden rechtsorde hersteld (?)	74
4.4	Gebrek aan voortvarendheid	76
4.5	Het einde van Swietie Sranang (Paradijselijk Suriname)	78
4.6	Nederlands reactie op de standrechtelijke executie	80
4.7	De weg terug voor de militairen. Corruptie steekt de kop weer op!	81
4.8	Afrekening met het militair verleden (?)	82
4.9	Een harde les geleerd	84
5	Op weg naar berechting van corruptie in Suriname	
5.1	Inleiding	87
5.2	Nederlandse speciale berechting na WO-II:1945-1954	88
5.3	De Surinaamse aanpak van corruptiebestrijding	90
5.4	Het vervolgings- en berechtingsapparaat	93
5.5	Doel van de speciale berechting	94
5.6	Kritiek op het Decreet-Bestrijding Corruptie (Decreet B9)	96
5.7	Vooranalyse: principiële verweren	98
5.8	Drie zaken met principiële verweren	101
5.9	Verdere analyse van de corruptie processen	108
5.10	Finaal oordeel Bijzonder Gerechtshof (Anticorruptiehof)	123
5.11	Evaluatie van de gevoerde processen	126
5.12	De corruptie kreeg een gezicht	126
5.13	De corruptie was van hoog tot laag en van laag tot hoog	127
5.14	Corruptie in Suriname primair corruptie binnen de publieke sector	128
5.15	De 'politieke makelaar' als 'facilitator' van corruptie	128
5.16	Corruptie in Suriname is voornamelijk corruptie met betrekking tot de grond(uitgifte)	129
5.17	In Suriname is zelfverrijking een belangrijke drijfveer bij corruptief gedrag	131
5.18	Het partijpolitiek systeem blijkt de grootste corruptogene factor te zijn.	132
5.19	Corruptiebestrijding is specialistisch werk (gebleken)	135
5.20	Slotvraag: was een speciaal berechtingscollege nodig?	135
6.	Naar een model voor effectieve bestrijding van corruptie	
6.1	Inleiding	137
6.2	De noodzaak een andere weg in te slaan bij de bestrijding van corruptie in Suriname	137
6.3	Bouwstenen voor een nieuwe anticorruptie strategie	139
6.4	Uitgangspunten	142
6.5	Een algemeen model voor corruptie bestrijding	144

7.	De corruptogene factoren: historische ontwikkeling en aanpak	
7.1	Inleiding	149
	<i>A: Grond – en gronduitgifte, ontstaan van corruptie met betrekking tot de grond</i>	
7.2	Van absentenisme tot abandonisme	150
7.3	Plantagelandbouw versus. kleine en grote landbouw	151
7.4	Over de grond: vanaf de staatsgreep tot aan de corruptiebestrijding	153
7.5	Op zoek naar een ideologische basis voor de staatsgreep	154
7.6	De uitgangspunten van de Surinaamse Landhervorming	157
7.7	De verlaten plantages en de onverdeelde boedels	158
7.8	De landhervormingsdecreten (L-decreten) en de aftermath	159
7.9	Effectieve bestrijding van corruptie met .betrekking tot de grond	161
	<i>B: Het partij politiek systeem als corruptogene factor</i>	
7.10	Inleiding	163
7.11	De Surinaamse maatschappij na 1945	163
7.12	Politieke partijvorming op etnische grondslag	165
7.13	Etnisch politiek bestel	166
7.14	Hoe het etnische basis gebaseerd politiek bestel corruptogeen werd	168
7.15	Naderend van het etnisch partijpolitiek bestel?	169
	<i>C: De politieke makelaar en het overheidsapparaat als corruptogene factor</i>	
7.16	Inleiding	171
7.17	De politieke makelaar	171
7.18	Het overheidsapparaat	174
7.19	Effectieve bestrijding van de groei van het ambtenarenkorps en de bestrijding van ambtelijke corruptie	177
7.20	De Rechterlijke Macht	179
8.	Bondgenoten bij de bestrijding van corruptie in Suriname: de corruptiebestendige sectoren, de Pers en het Vakbondswezen	
8.1	Inleiding	183
8.2	De pers	184
8.3	De pers onmisbaar bij corruptiebestrijding	189
8.4	De vakbeweging	191
8.5	Afronding	197
9.	De internationale bestrijding van corruptie en de Anticorruptiewet 2017	
9.1	Beknopte inleiding	199
9.2	De internationale bestrijding van corruptie	204
9.3	Het OAS-Verdrag tegen Corruptie (1996)	211
9.4	United Nations Convention Against Corruption (UNCAC, 2003)	219
9.5	De Surinaamse Anticorruptiewet 2017(AC 2017)	229
9.6	Toetsing van de Anticorruptiewet 2017 aan het OAS- Verdrag en VN-Verdrag tegen Corruptie	233
9.7	Bilaterale corruptiebestrijding Nederland/Suriname	237

10	Conclusies en afsluitende overwegingen	
10.1	1Inleiding	255
10.2	1Beantwoording van de onderzoeksvragen	258
10.3	1Afsluitende beschouwing	267
	Summary	271
	Biografie	275
	Literatuurlijst	277

Voorwoord

Het verschijnsel corruptie is waarschijnlijk zo oud als de wereld, het wetenschappelijk onderzoek naar dit verschijnsel en vooral het grensoverschrijdend karakter daarvan is echter van recente datum. Dat het onderzoek voornamelijk geconcentreerd was in de boven de evenaar gelegen, rijke industriële landen is begrijpelijk. Vooral door het bezit van koloniën die rijk waren aan grondstoffen, konden die landen zich door handelsrelaties met elkaar zich ontwikkelen tot de “ontwikkelde landen”. De landen beneden de evenaar worden de “ontwikkelings- of onderontwikkelde landen” genoemd.

Het einde van de Tweede Wereldoorlog bracht een verandering in de constellatie van de wereld teweeg. Het koloniale stelsel stortte in en in de voormalige koloniën klonk steeds luider de roep om onafhankelijkheid en zelfbestuur.

Deze ontwikkeling is niet aan Suriname voorbij gegaan.

Door de provincie Zeeland veroverd op de Engelsen, werd het wingewest van Nederland. Door invoering van de slavernij was het land voor Nederland profijtelijk als wingewest. Na afschaffing van de slavernij veranderde dat. De kolonisatie van Suriname en het importeren van goedkope arbeidskrachten uit vrijwel de gehele wereld, konden de ingezette neerwaartse spiraal van het land – van profijtelijk wingewest tot armlastige kolonie – niet meer keren. Dit, ondanks het feit dat vanuit Nederland grote sommen geld onder de benaming ontwikkelingshulp aan de kolonie werden gespendeerd.

Het waren zelfs zoveel ontwikkelingsplannen zonder resultaat, dat de Nederlandse premier Dr.H.Colijn bij de behandeling van de begroting-1939 (waarin weer gelden voor Suriname waren gereserveerd) in wanhoop uitriep: “en wat Suriname betreft, met dat land weet ik geen raad!”.

Het is deze wanhoopskreet van Colijn die mij op het idee heeft gebracht te onderzoeken waarom de ontwikkelingsplannen en de vele miljoenen die daarmee gemoeid zijn geweest, geen welvaart en geen betere levensstandaard voor de bevolking hebben gebracht. Integendeel, een gestage verarming van de bevolking was het resultaat. De beweging van de jonge nationalisten, toen verenigd in de Nationalistische Beweging Suriname(NBS), zag de oorzaak in de “koloniale uitbuiting door het Nederlandse grootkapitaal”, een opvatting die ook door in Nederland studerende Surinamers werd gedeeld. Ik ging aan deze verklaring twijfelen na kennisname van de empirische studies van twee Nederlandse hoogleraren. De studies van Kruijer (1953) en De Bruyn(1976), die plaatsvonden in de fasen van de staatkundige ontwikkeling van Suriname, die ik in deze studie aanduid als de “autonomiebeweging” (voor 1954) en “de Statutaire periode” (na 1954), brachten toen aan het licht dat veel ontwikkelingsgeld uit Nederland in de zakken verdwenen van de nieuw aangetreden politieke elite, die de plaatsen –ook op ambte-

lijk niveau – inkomsten van de naar Nederland teruggekeerde blanke elite. Corruptie was dus de oorzaak dat ondanks de vele investeringen vanuit Nederland de armoede niet alleen niet verdween, maar zelfs toenam!

Dat bleek echter niet de enige oorzaak te zijn van de povere resultaten (of beter: geen resultaten) van de ontwikkelingshulp.

Bij het onderzoek naar de resultaten van de ontwikkelingsplannen die in Suriname werden uitgevoerd, bleken de meeste, uit Nederland afkomstige onderzoekers, weinig kennis te hebben van zowel de historische als de specifieke situatie van de Surinaamse samenleving. Naar het woord van H.F.Rikken c.s.s.r (1903) was de fout van deze onderzoekers dat zij menen al na een kort verblijf in Suriname al te kunnen “af dalen tot in de ziel” van de Surinamer(!). Dat is volgens hem – geboren en getogen in Suriname en onder alle bevolkingsgroepen als priester missiewerk te hebben verricht – onmogelijk. Na Rikken, die een maand voor de afschaffing van de slavernij werd geboren (op 30 mei 1863), is Suriname sterk veranderd. Het land is nog multi-etnischer en gecompliceerder geworden. Onderzoek dat de historisch-specifieke situatie van het land negeert, slaat dan ook de plank volkomen mis. Ik heb in deze studie getracht een methode van onderzoek te ontwikkelen waarbij wél rekening is gehouden met het feit dat Suriname een ontwikkelingsland is *en* waarbij rekening is gehouden met de historisch-specifieke situatie van het land. Het is aan de lezer ter beoordeling of ik hierin ben geslaagd.

Van begin 1980 (vrij snel na de staatsgreep van 25 februari) tot eind 1982 verbleef ik in Suriname en vervulde verschillende rollen in de ontwikkeling van het land in deze periode. In dit proefschrift wordt de geschiedenis van deze bewogen tijd in verschillende hoofdstukken nader uit de doeken gedaan. Het wordt in dit voorwoord vermeld om mijn eigen positie in de geschiedenis duidelijk te maken. Aan het einde van dit proefschrift is een volledige biografie opgenomen.

Historische bronnen en archieven zijn voor deze studie geraadpleegd. Vanwege onvolledige archieven en het verlies aan materiaal door de vele branden was het nodig dat ook personen moesten worden geraadpleegd – teveel om ze hier allemaal op te noemen. Ik beperk mij daarom tot enkelen. Dank wil ik hierbij uitbrengen aan het personeel van de Praktizijnsbibliotheek te Amsterdam (voor hun hulp bij het verzamelen van gegevens over de internationale verdragen ter bestrijding van corruptie), het Nationaal Archief te Paramaribo, de GLIS die de grondregistratie voor geheel Suriname verzorgt, de strafgriffie van de Kantongerechten te Paramaribo en de leden van de Werkgroep Landhervorming Suriname die geholpen hebben bij het effectueren van de Landhervorming in Suriname. Daaronder in het bijzonder prof.dr. A.J.A.Quintes Bosz, de onbetwiste kenner van het grondbeleid in de Westindië. Zijn dissertatie (1980, Leiden), “Drie Eeuwen Grondpolitiek in Suriname”, blijft het standaardwerk voor wie kennis wil nemen van de grondpolitiek in Suriname. Ik bedank ook Prof.mr.dr L.Waaldijk,

VOORWOORD

plv. voorzitter van Suriname's hoogste rechtscollege, het Hof van Justitie, die een belangrijke bijdrage heeft geleverd bij het formuleren van een op de Surinaamse situatie toepasbare definitie van "corruptie". Mr. Eddie Hoost moet ik postuum bedanken voor zijn bijdrage bij het opstellen van het decreet Bijzonder Gerechtshof (BGH) en zijn hulp bij de afstemming van het wetboek van strafrechtvoordring aan de Surinaamse realiteit. Bij mijn zwager E.E.Ligeon, vaardig in het oplossen van ICT-problemen, kon ik bij tij en ontij aankloppen als een bestand weer eens "op hol" was geslagen.

De lijst kan beslist niet worden afgesloten zonder mijn beide promotoren , prof.dr. Emile W. Kolthoff en mr.dr. Mark.D.H. Nelemans te bedanken voor hun strenge, edoch competente begeleiding die mij ten deel was gevallen. Beiden zwaai lof toe voor de wijze waarop zij mij voor dwalingen en het inslaan van doodlopende wegen hebben behoed.

Ondanks alle verkregen hulp, suggesties, etc. waarvan ik al dan niet gebruik heb gemaakt, ben ik de enige die volledig aansprakelijk is voor dit eindresultaat. Alleen ik en ik alleen kan dus daarop worden aangesproken!

Amsterdam, april 2022

Ter inleiding

Deze studie handelt over corruptie en corruptiebestrijding in Suriname. Dit is de eerste gerichte studie naar het fenomeen corruptie in Suriname¹. In deze studie wordt een multidisciplinaire onderzoeksmethode als uitgangspunt genomen. Daarbij wordt gebruik gemaakt van juridische, criminologische, geschiedkundige en cultuurhistorische invalshoeken, in onderlinge samenhang. Corruptie is een complex fenomeen en vergt een holistische benadering om de aard, achtergrond en potentiële bestrijdingsmethoden te kunnen ontwaren en doorgronden. Daar komt bij dat corruptie vaak grotendeels “land gebonden” zal zijn. De politieke, economische, geografische, culturele en historische kenmerken van landen verschillen onderling en zo ook de verschijningsvormen en omvang van corruptie. Suriname was vanaf 1667 een kolonie van Nederland, voordat het zich op 25 november 1975 afscheidde van het Koninkrijk der Nederlanden en toen een onafhankelijke republiek werd. In die periode van bijkans drie eeuwen heeft Suriname aan Nederlandse beïnvloeding blootgestaan. Die invloed is niet altijd dezelfde geweest. Het heeft verschillende stadia doorlopen naar gelang van de staatkundige ontwikkeling op verschillende momenten. Suriname is aanvankelijk in bezit genomen om als wingewest te worden geëxploiteerd, werd toen een kolonie in volledige onderworpenheid aan het moederland en verkreeg daarna door middel van een inspraakorgaan onder de naam Koloniale Staten wat zeggenschap in het bestuur van de kolonie als het om ondergeschikte zaken ging. Na het einde van de Tweede Wereldoorlog in 1945 werd Suriname – op basis van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden – een zelfstandig, zelfbesturend deel van dat Koninkrijk. Het eindpunt van de zogenaamde Autonomiebeweging was daarmee bereikt (zie hoofdstuk 2).

Anders dan voor de andere kolonie in de West, de Nederlandse Antillen, was dit voor Suriname niet het eindpunt. Op 25 november 1975 maakte het zich na 21 jaar los van het Koninkrijk der Nederlanden en werd het een onafhankelijke republiek. In deze studie, waarin het onderzoek van het verschijnsel corruptie centraal staat, zal worden nagegaan of de corruptie in dit land al dan niet zijn

¹ In de vorige eeuw hebben Kruijjer en De Bruijne melding gemaakt van corruptieve praktijken die zij tijdens hun onderzoek naar andere aspecten van de Surinaamse samenleving waren tegengekomen. Het betrof dus geen systematisch onderzoek naar corruptie, maar ‘bijvangst’ bij hun onderzoek naar andere facetten van de Surinaamse samenleving. Kruijjer 1973; De Bruijne 1976.

wortels heeft in het koloniale verleden, van welke aard die corruptie is en of, en zo ja, welke verschijningsvormen die corruptie heeft gekend. Deze vragen worden geanalyseerd en beantwoord mede in relatie tot de staatkundige ontwikkeling. Er zal worden onderzocht of corruptie in Suriname gezien kan worden als een erfenis uit het Nederlandse koloniaal verleden of dat het “van eigen bodem”, dus ‘homegrown’ is. De beantwoording van deze vraag is van wezenlijk belang met het oog op het succes van de bestrijding van corruptie, nu en in de toekomst. De studie zal worden afgesloten met de presentatie van een model ter bestrijding van de corruptie in Suriname.

1.1 Bestuderen van corruptie: een eerste methodologisch probleem

Het eerste probleem dat zich voordoet is de vaststelling of er in een bepaald land sprake is van corruptie. Onderzoekers naar corruptie verklaren de geringe voortgang die tot op heden wordt geboekt, door te wijzen op de grote moeilijkheid om data te verzamelen.² Corruptie vindt immers in het verborgene plaats, betrokkenen zwijgen uit welbegrepen eigen belang, het is in veel landen een politiek gevoelig onderwerp. Nu onderzoek via de empirisch-statistische methode moeilijk of niet realiseerbaar is, moet voor een andere methodologische weg worden gekozen. Een goed alternatief voor dit probleem is het raadplegen van openbare bronnen, perspublicaties, en toespraken van en interviews met personen met gezag. Bij persorganen moet het dan wel een daadwerkelijk vrije pers betreffen. Bij het consulteren van personen moet het integere, niet van de overheid of van het bedrijfsleven afhankelijke personen betreffen, die hun mening kunnen baseren op kennis van zaken en/of een bepaald gezag hebben in de betreffende samenleving. Deze methode wordt sterk bevorderd en ook aanbevolen door de non-gouvernementele organisatie Transparency International (TI) die in 1993 werd opgericht. Deze organisatie is begonnen met het opstellen van lijsten waarin landen worden gerangschikt op grond van meldingen van hun burgers over de mate van corruptie in hun land (op een schaal van 0 tot 100; 100=niet corrupt; 0=zeer corrupt), de zg. Corruptie Perceptie Index (CPI). Van daaruit is de organisatie steeds meer tot kwantificering overgegaan door via clusteranalyse verbanden te leggen tussen de verschillende corruptie variabelen. Zo is er een verband tussen CPI en BPI (Bribe Payers Index). Daarbij is gebleken dat landen die in het eigen land als minst corrupt worden beoordeeld (dus door de eigen burgers), door het buitenland ook als minder corrupt worden beoordeeld en vice versa.³ Bij de vaststelling of er in een bepaald land sprake is van corruptie mag worden afgegaan op de meningen van tot oordelen bevoegde, gezaghebbende personen en van gezaghebbende persorganen in dat land.

² Hoetjes 1977; Gray & Kaufman, 1998; Van Cauteren 2017; Campos 2001.

³ Transparency International (TI) I, 2006.

In de aanbevelingen van zowel het OAS (Organisatie van Amerikaanse Staten)-Verdrag tegen corruptie (art.III, 11), als in het VN-Verdrag tegen corruptie (art.13, lid 1) zijn ook opgenomen als middelen tegen corruptie het betrekken en het uitnodigen van burgers en non-gouvernementele organisaties (bijvoorbeeld door actief te rapporteren, meldingen te doen, etc.).

1.2 Persstemmen, etc.

Op 27 september 2017 nam het Surinaamse parlement, De Nationale Assemblée (DNA), met een ruime meerderheid van 40 stemmen de **Anticorruptiewet** 2017 aan.⁴ Zowel de leden van de oppositie als van de regeringspartijen hebben voor de wet gestemd. Dat was opmerkelijk omdat sinds het aantreden van dit parlement in 2010 zelden wetten met de stemmen van zowel de oppositie als de regeringspartijen waren aangenomen: zo onoverbrugbaar is namelijk de tegenstelling op vele punten tussen coalitie en oppositie in het 51 leden tellend parlement.⁵ Opvallend is ook dat het initiatief om te komen tot deze wet afkomstig was van een op christelijke beginselen gestoelde en met slechts een zetel in het parlement vertegenwoordigde oppositiepartij, de Partij voor Democratie en Ontwikkeling in Eenheid (DOE). In een interview benadrukte de voorzitter van deze partij, Breeveld, dat hij sinds 2012 begonnen was met strijd te voeren tegen de corruptie in Suriname.⁶ Hij somde concrete gevallen op waar volgens hem overduidelijk sprake was van corruptie en waarop hij tevergeefs de aandacht van de regering had gevestigd. De regering had zich hiervan niets aangetrokken.⁷

In deze mening blijkt deze kleine oppositiepartij niet alleen te staan. Op de Internationale Dag tegen Corruptie (9 december 2017) stelt de leider van de grootste oppositiepartij van het land⁸: “De omvangrijke corruptie in ons land is het gevolg

⁴ Staatsblad Republiek Suriname, 2017, nr.85 (SB 2017, nr.85).

⁵ De grootste coalitiepartij is de uit leger voortgekomen Nationaal Democratische Partij, de NDP. Deze partij heeft al voor de 2^e keer de President van het land geleverd: D.D. Bouterse, de voormalige legerbevelhebber.

⁶ Dagblad De West, 24 febr.2018.

⁷ Als reden geeft hij op dat “de regering ook profijt heeft van de corruptie. Goud- en houtconcessies spelen de regering in handen van personen die aan de regering gelieerd zijn. Bevoordeling van partijgenoten dus, vriendjespolitiek (...) ook bij de aanbesteding van werk en het bekleden van functies binnen het staatsapparaat worden vrienden voorgetrokken. Het feit dat Suriname op de corruptie-index in 2016 is gezakt van plek 64 naar plek 77 geeft volgens hem duidelijk aan “dat Suriname behoorlijk corrupt is”.

⁸ De Verenigde Hindoestaanse Partij, VHP, verreweg de grootste oppositiepartij. Aanvanke-lijk de thuisbasis van de Brits-Indische immigranten uit India, afkomstig uit de deelstaat Bihar. Deze partij is bezig haar aanhang naar de andere bevolkingsgroepen toe te verbreden, wat haar bij de verkiezingen van mei 2020 electorale winst heeft opgeleverd: het werd met 20 zetels de grootste partij in het parlement. De voorzitter ventileerde zijn mening in het nieuwsorgaan. Starnieuws, 9-12-2017.